ILOMANTSIN KUNNAN

VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

SISÄLTÖ:

1. Mitä varhaiskasvatus on

2. Varhaiskasvatuksen valtakunnalliset linjaukset

3. Ilomantsin kunnan varhaiskasvatus-suunnitelman laatiminen

4. Varhaiskasvatus Ilomantsissa

4.1. Ilomantsin kunnan varhaiskasvatuksen tavoite ja toiminta-ajatus

4.2. Ilomantsin kunnan varhaiskasvatuksen

Arvot
Tehtävät
Kasvatuspäämäärät

4.3. Vanhempien asettamat tavoitteet – yhdessä eteenpäin

4.4. Varhaiskasvatus palvelut Ilomantsissa

4.4.1. Perhepäivähoito

Hoitajan omassa kodissa tapahtuva hoito
Ryhmäperhepäivähoito
Lapsen omassa kodissa tapahtuva hoito
Perhepäivähoidon vuorohoito
Perhepäivähoidon varahoito

4.4.2. Päiväkotihoito

Kanteleen päiväkoti
Karhunpesän päiväkoti
Päiväkotihenkilöstö

4.4.3. Lastenhoidontuki

4.4.4. Avoimet palvelut

Parkkihoito
Avoin päiväkoti

4.4.5. Esiopetus

4.4.6. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

4.4.7. Leikki- ja hoitovälinelainaamo

5. Ilomantsilaisen varhaiskasvatuksen toteuttaminen

Hyvin voiva lapsi

5.1. Oppimisen ilo

5.2. Kieli

5.3. Hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus

5.4. Lapsi saa olla lapsi ja toimia lapselle ominaisin tavoin

5.4.1. Leikkiminen

5.4.2. Liikkuminen

5.4.3. Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen

5.4.4. Tutkiminen

6. Varhaiskasvatuksen sisällölliset orientaatiot

6.1. Matemaattinen orientaatio

6.2. Luonnontieteellinen orientaatio

6.3. Historiallis- yhteiskunnallinen orientaatio

6.4. Esteettinen orientaatio

6.5. Eettinen orientaatio

6.6. Uskonnollis- katsomuksellinen orientaatio

7. Varhaiskasvatuksen sisällöllisten orientaatioiden jatkumo esiopetussuunnitelmaan

8. Kasvatuskumppanuus

Kasvatuskumppanuuden muodot

9. Erityisen tuen tarve

10. **Tukipalvelut ja verkostoyhteistyö Ilomantsin varhaiskasvatuksessa**
11. **Eri kulttuuri- ja kielitaustaiset lapset varhaiskasvatuksessa**
12. **Turvallisuussuunnitelmat**
13. **Yksikön varhaiskasvatussuunnitelmat**
14. **Lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma**
15. **Varhaiskasvatuksen arviointi, seuranta ja kehittäminen**

Liitteenä:	**Varhaiskasvatustoiminnan kausisuunnitelma** **Varhaiskasvatuksen arviointikyselyt**

1. MITÄ VARHAISKASVATUS ON

Varhaiskasvatus = yhteiskunnan järjestämää ja valvomaa (0-6 v) alle oppivelvollisuusikäisten lasten kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuus.
Varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvat myös oppivelvollisuusikäiset, jotka käyttävät varhaiskasvatuspalveluita.

Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, jossa lapsen omaehtoisella leikillä on keskeinen merkitys.

Varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatuspalveluissa, päiväkotitoimintana, perhepäivähoitotoimintana, erilaisena avoimena toimintana ja esikouluna.
Palveluita tuottavat kunnat, järjestöt, yksityiset palvelun tuottajat ja seurakunnat.

Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat lapsen kehityksen kannalta johdonmukaisesti etenevän jatkumon.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on **hyvinvoiva lapsi**.
Oleellista varhaiskasvatuksessa on varhaiskasvatushenkilöstön sekä lasten vanhempien vuorovaikutus ja kumppanuus. Varhaiskasvatus toteutuu yhteistyössä lasta ja perhettä palvelevan verkoston kanssa, jossa ovat osallisina perusturva ja opetustoimi ja lapsi- ja perhetyötä tekevät järjestöt, yhteisöt ja seurakunnat.

2. VARHAISKASVATUKSEN VALTAKUNNALLISET LINJAUKSET

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään v. 2002 hyväksynyt varhaiskasvatuksen valtakunnalliset linjaukset. Linjauksiin on koottu suomalaisen varhaiskasvatuksen keskeiset periaatteet ja kehittämisen painopisteet. Linjausten pohjalta on Stakes 2004 julkaissut **Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet –**kirjan ohjausvälineeksi kuntien varhaiskasvatussuunnitelmille.

Painopistealueita ovat:

- varhaiskasvatuksen sisällön laatuun vaikuttaminen (suunnitelmat, tavoitteet, arviointi)
- vanhempien ja henkilöstön kasvatuskumppanuus
- lastenneuvolan, päivähoidon, esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyö

3. ILOMANTSIN KUNNAN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN LAATIMINEN

Varhaiskasvatussuunnitelman pohjana ovat:

- lasten päivähoitoa, esiopetusta ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevat lait ja asetukset
- varhaiskasvatuksen valtakunnalliset linjaukset
- valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet –asiakirja
- Ilomantsin kunnan strategiat
- Ilomantsin kunnan varhaiskasvatuksen keskeiset linjaukset ja päätökset
- Ilomantsin kunnan perusturvan ja sivistystoimen strategiat
- Ilomantsin kunnan esiopetussuunnitelma
- Ilomantsin kunnan koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintasuunnitelma

- Ilomantsin avoimen päiväkodin toimintamalli

Ilomantsin varhaiskasvatussuunnitelmaa ovat olleet laatimassa koko päivähoitohenkilöstö ja varhaiskasvatuksen seurantaryhmä sekä päivähoitolasten vanhemmat.
Varhaiskasvatussuunnitelma on päivitetty alkuvuodesta 2009, päivähoidon siirryttyä hallinnollisesti varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisuuteen. Suunnitelman päivittivät sivistysjohtaja, Pogostan koulun rehtori ja apulaisrehtori, päivähoidon johtaja ja Karhunpesän päiväkodin lastentarhanopettaja.
Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta laadittiin Ilomantsin päivähoito yksiköihin yksikön varhaiskasvatussuunnitelma. Jokaisella päivähoitolapselle laaditaan lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma.

4. VARHAISKASVATUS ILOMANTSISSA

Ilomantsissa päivähoito, esiopetus, esikoululaisten aamu ja iltapäivähoito ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta kuuluvat varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisuuteen. Varhaiskasvatuksen esimies on sivistysjohtaja, jonka alaisuudessa päivähoidon johtaja vastaa päivähoidosta, lastenhoidon tuesta ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Esiopetusta annetaan pääsääntöisesti kouluissa.

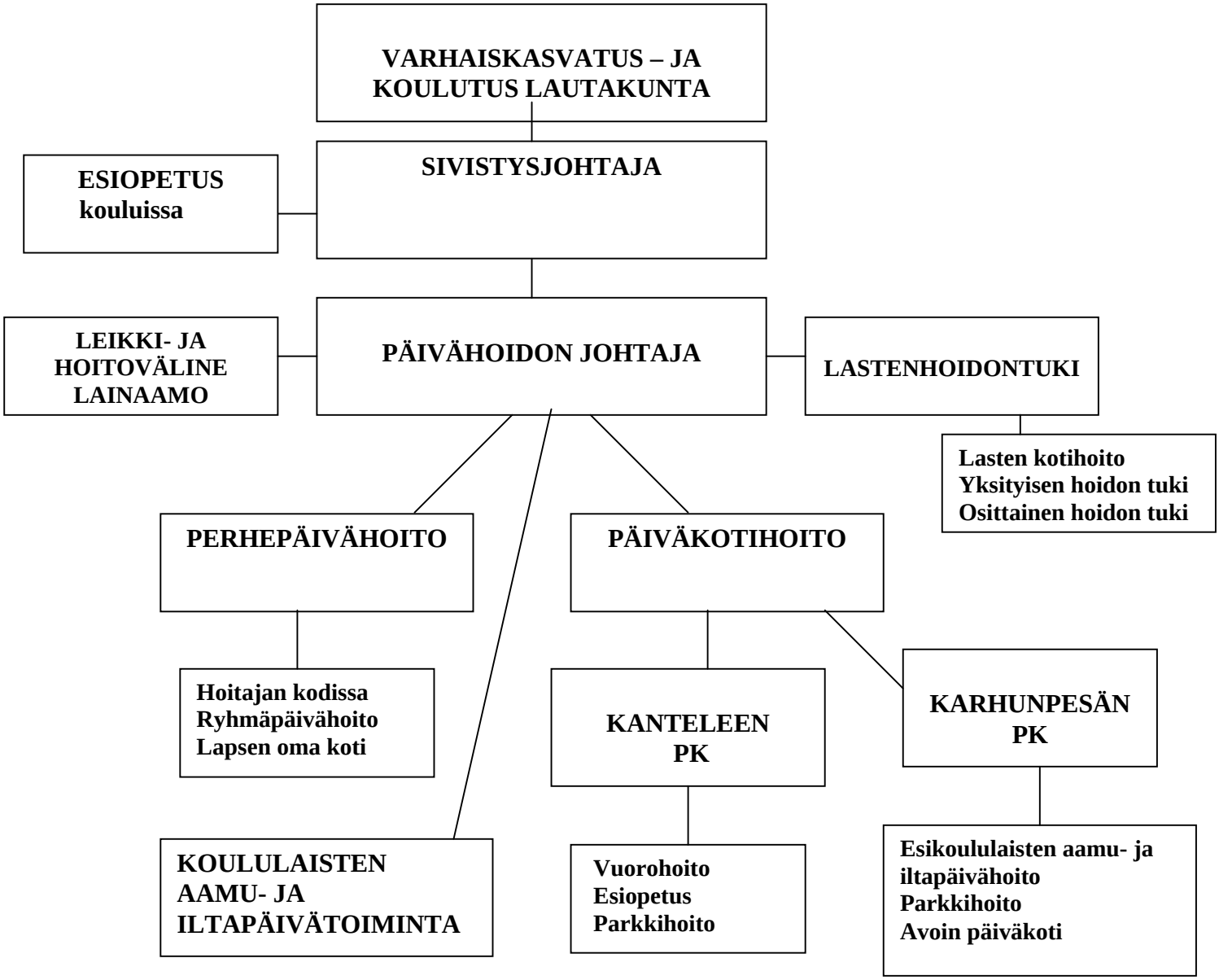

4.1. ILOMANTSIN KUNNAN VARHAISKASVATUKSEN TAVOITE JA TOIMINTA-AJATUS

Tavoite: Hyvinvoiva lapsi

Toiminta-ajatus: Tarjoamme lapsille **h**yvää ja turvallista perushoitoa sekä lapsen ikä- ja kehitystasoa vastaavaa toimintaa

4.2.ILOMANTSIN KUNNAN VARHAISKASVATUKSEN ARVOT

Ilomantsin kunnan varhaiskasvatuksen arvojen pohjana ovat Ilomantsin kunnan ja Ilomantsin perusturvan arvot.

Avoimuus
Vanhemmat voivat tulla tutustumaan ja seuraamaan lapsensa hoitoa niin halutessaan. Lapsen hoitoon ja kasvatukseen liittyvistä asioista keskustellaan vanhempien kanssa ja yhdessä sovitaan hoitoon liittyvistä asioista. Päivittäiset keskustelut vanhemman ja hoitajan välillä. Vanhemmat ja lapset antavat palautetta toiminnasta kerran vuodessa tehtävällä arviointikyselyllä.

Vastuullisuus
Hoitohenkilöstö vastaa lapsen hyvinvoinnista ja yksilöllisestä huomioimisesta vanhemman luovutettua lapsen hoitajalle siihen saakka kunnes hoitaja luovuttaa lapsen vanhemmalle. Hoitohenkilöstö huolehtii lasta koskevan tiedon siirtymisestä työvuoron vaihtuessa toiselle hoitajalle ja lapsen hyvinvointiin vaikuttaville muille työntekijöille ohjeiden mukaisesti ja tiedon siirtämisestä vanhemmille.

Oikeudenmukaisuus
Varhaiskasvatuksen työyksiköissä toimitaan ja asiakkaita ja yhteistyökumppaneita kohdellaan tasapuolisesti ja yhteisten pelisääntöjen mukaan. Työyhteisöissä ja perheitten asioista päätettäessä lapsella, lapsen perheellä ja työntekijöillä on oikeus tietää päätöksiin johtavista itseään ja perhettään koskevista syistä.

Luotettavuus
Varhaiskasvatushenkilöstö on vaitiolovelvollinen työtehtävissään esille tulevissa lapsen ja perheen asioissa. Varhaiskasvatuksessa pidetään kiinni ohjeista ja säännöistä sekä yhdessä sovituista lasta koskevista asioista. Lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma tehdään yhdessä vanhempien kanssa.

Johdonmukaisuus
Varhaiskasvatuksessa toimitaan sovittujen tavoitteiden mukaisesti, sääntöjä noudattaen sekä lapsen omaa varhaiskasvatussuunnitelmaa noudattaen.

Tehtävät:

- Mahdollistaa vanhempien osallistumisen työhön, opiskeluun ja vapaaseen
- Taata lapsille turvallinen ja terveellinen ympäristö perushoitoon
- Taata lapselle mahdollisuus omatahtiseen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen
- Vaalia lapsuutta
- Ohjata lasta ihmisenä kasvamisena
- Tukea perheen kasvatustyötä ja ennaltaehkäistä syrjäytymistä

Kasvatuspäämäärät:

- Lapsen henkilökohtaisen hyvinvoinnin edistäminen, kunnioittaen yksilöllisyyttä ja persoonallisuutta, kasvatuskumppanuudessa vanhempien tai huoltajien kanssa
- Toiset huomioon ottavien käyttäytymismuotojen ja toimintatapojen vahvistaminen siten, että lapsi oppii ottamaan huomioon muita ja välittämään toisista ja suhtautumaan myönteisesti itseensä, toisiin ihmisiin, erilaisiin kulttuureihin ja ympäristöihin, kasvatuskumppanuudessa vanhempien tai huoltajien kanssa.
- Itsenäisyyden asteittainen lisääminen siten, että se auttaa lasta kasvamaan aikuiseksi, joka kykenee huolehtimaan läheisistään ja tekemään elämäänsä koskevia päätöksiä ja valintoja, kasvatuskumppanuudessa vanhempien tai huoltajien kanssa.

4.3. VANHEMPIEN ASETTAMAT TAVOITTEET – YHDESSÄ ETEENPÄIN

Vanhemmat ovat olleet kehittämässä päivähoitoa arvioimalla päivähoidon nykytilannetta ja asettamalla tavoitteita päivähoidon sisältöön ja toimintatapoihin.(liitteenä arviointilomake). Arviointikyselyssä tiedusteltiin päivähoidon saatavuutta, vanhempien tietoisuutta lapsensa hoitopäivän sisällöstä, vanhempien vaikutusmahdollisuuksia lapsensa hoitoon ja päivähoidon kehittämiseen, henkilöstön osaamisesta ja määrästä sekä yhteistyön toimivuudesta.

Kiitettävän arvosanan saivat palvelujen saatavuus ja laatu sekä lasten viihtyminen hoidossa ja henkilöstön ammattitaito. Hyvän arvosanan saivat henkilöstön määrä suhteessa lapsi määrään, yhteistyö vanhempien kanssa ja asioista puhumisen helppous

Vanhemmat kokivat, että voivat vaikuttaa vain vähäisessä määrin päivähoidon kasvatustavoitteisiin, toiminnan sisältöön ja toimintatapoihin.

Vanhempainillassa 20.2.2006 vanhemmille tarjottiin mahdollisuus vaikuttaa näihin asioihin. Vanhemmat tekivät ryhmätöitä aiheista: päivähoidon kasvatustavoitteet, päivähoidon sisältö, yksilöllisyyden huomioiminen ja päivähoidon työtavat.

Vanhempien ryhmätöiden tulokset on asetettu vuoden 2006 – 2007 kehittämistavoitteeksi varhaiskasvatuksessa.

Vanhempien ryhmätyöt ja varhaiskasvatuksessa kehitettävät asiat:

Päivähoidon kasvatustavoitteet

- Mihin päivähoidossa pyritään

- Vuoron odottaminen
- Pettymisen siedon opetteleminen
- Toisten kanssa toimeen tuleminen
- Yksilöllisyys
- Turvallisuus
- Käytöstavat, rajat
- Itsensä suojelu
- Oikea ja väärä
- Erilaisuuden hyväksyminen
- Ongelmien ratkaisukyky
- Uteliaisuus
- Elämän ilo – optimismi
- MINÄ OLEN HYVÄ TYYPPI – HYVINVOIVA LAPSI

Päivähoidon sisältö
- Miten tavoitteisiin päästään

- Avoin kanssakäyminen hoitajan ja vanhemman välillä
  mm. palaute lapsen päivän kulusta
- Lapsen omahoitaja –systeemi päiväkodeissa
- Rauhallisten kiireettömien keskusteluhetkien mahdollistaminen vanhempien ja hoitajien välillä

Yksilöllisyyden huomioiminen
- Miten lapsi yksilönä huomioidaan

- Hoitaja kuuntelee esim. vanhempien toiveita
- Lapsella on yksilöllistä aikaa mm. pukemiseen, ruokailuun ja nukkumiseen
- Lapsella on rajat
- Lapsella on omahoitaja, joka mahdollistaa hyvän tiedon kulun
- Hoidon ja toiminnan suunnitelmallisuus
- Suunnitelmissa on väljyyttä ja joustoa
-

Päivähoidon työtavat
- Miten työntekijöiden tulisi toimia

- Lapset ja vanhemmat saavat positiivista palautetta ja kannustusta
- Palautteelle tulee olla sopiva aika ja paikka
- Sovittuja keskusteluhetkiä lapsen asioista
- Päivä- ja viikko-ohjelmat ovat näkyvillä
- Henkilöstöllä on kiireetöntä aikaa huomioida hoitoon tulevat lapset

4.4. VARHAISKASVATUS PALVELUT ILOMANTSISSA

4.4.1. Kunnallinen perhepäivähoito

Hoitajan omassa kodissa tapahtuva perhepäivähoito

- Hoitaja on työsuhteessa kuntaan.
- Päivähoidon johtaja ohjaa ja valvoo hoitajan työtä.
- Lapsia yhdellä hoitajalla saa olla hoidossa 4 kokopäivähoidettavaa lasta ja yksi puolipäiväinen esikoululainen tai koululainen. Hoitolapsista kaksi saa olla alle 2-vuotiasta.
- Hoitaja vastaa lapsiryhmänsä hoidosta, kasvatuksesta ja opetuksesta kunnan antamien ohjeiden mukaisesti ja yhteistyössä lasten vanhempien kanssa.
- Perhepäivähoitajalla tulee olla perhepäivähoitajan ammattitutkinto tai muu soveltuva koulutus. Hänen tulee olla käytökseltään, ammattitaidoltaan ja elämäntavoiltaan sopiva hoitajaksi. Kodin tulee täyttää tiloille ja turvallisuudelle asetetut vaatimukset ja hoitajan työlle tulee olla hoitajan perheen suostumus.

Kunnallinen ryhmäperhepäivähoito

- Lapsia hoidetaan kunnan vuokraamissa tiloissa
- Hoitajia on 2 – 4, riippuen hoitopaikan lapsimäärästä ja lasten iästä sekä hoitoajoista. Jos hoitopaikassa hoidetaan 8 lasta hoitajia on oltava päivähoitoasetuksen mukaisesti vähintään 2. Jos hoitolapsia on 12 hoitajia on oltava vähintään 3, joista yhdellä on vähintään lähihoitajan tai lastenhoitajan koulutus tai vastaava muu koulutus. Muutoin hoitajien koulutus on perhepäivähoitajan ammattitutkinto tai vastaava muu soveltuva koulutus.
- Ilomantsissa ryhmäperhepäiväkoteja perustetaan ja puretaan lasten hoitopaikkatarpeen sekä henkilöstön saatavuuden mukaisesti.

Lapsen omassa kodissa tapahtuva perhepäivähoito

Kunta voi työllistää perhepäivähoitajan lapsen omaan kotiin. Lapsen kodissa voidaan hoitaa yhden tai useamman perheen lapsia. Ilomantsissa hoitajan kotiin palkkaamiseen on jokin erityinen syy esim. monilapsinen perhe, hankalat hoitoajat, vaikea sairaus tai allergia tai vaikea hoitopaikkatilanne.

Perhepäivähoidon vuorohoito

Vuorohoitoa tarvitsevat lapset pyritään pääsääntöisesti sijoittamaan hoitoon Kanteleen päiväkotiin. Perhepäivähoidossa olevan vuorohoitoa tarvitsevan lapsen ilta- ja viikonloppuhoito on Kanteleen päiväkodissa. Hoitaja voi sovittaessa tehdä tilapäisesti vuorotyötä.

Perhepäivähoidon varahoito

Perhepäivähoitajan vuosi- ja sairaslomien vuoksi perhepäivähoidossa oleville lapsille järjestetään oman hoitajan poissa ollessa tarvittaessa varahoitopaikka. Varahoitopaikkaa määriteltäessä pyritään hoidon jatkuvuuteen siten, ettei lapselle tulisi monia hoitopaikkavaihdoksia. Varahoidosta sovitaan lapsen omassa varhaiskasvatussuunnitelmassa. Varahoitoa järjestetään toisella perhepäivähoitajalla, päiväkodissa tai ryhmäperhepäivähoidossa.

4.4.2 Päiväkotihoito

Ilomantsissa on kaksi päiväkotia Kanteleen ja Karhunpesän päiväkoti.

Kanteleen päiväkoti

Kanteleen päiväkodissa hoidetaan 1 – 5 vuotiaita lapsia ja päiväkoti on vuorohoitokoti. Päiväkodissa on omat hoitoryhmät 1 –3 vuotiaille ja 3 – 5 vuotiaille lapsille (yhteensä 3 ryhmää). Hoitoryhmiä voidaan muodostaa myös sisarusryhmiksi hoitotarpeen niin vaatiessa. Lasten ja hoitohenkilöstön suhdeluku pidetään päivähoitoasetuksen mukaisena hoitoryhmissä. Neljää alle 3-vuotiasta lasta kohden on oltava yksi aikuinen ja seitsemää yli 3-vuotiasta lasta kohden on oltava yksi aikuinen koko hoitopäivän ajan.
Päiväkodissa on työssä eri tehtävissä erilaisella koulutuksella olevaa henkilöstöä. Ilomantsin päiväkoteihin pyritään palkkaamaan ammattitaidoiltaan ja koulutukseltaan asetuksen ja työn vaatimaa henkilöstöä sekä kouluttamaan henkilöstöä ja tukemaan omaehtoista lisäkouluttautumista mahdollisuuksien mukaan.
Kanteleen päiväkoti on auki tarvittaessa ympärivuorokautisesti ja –viikkoisesti hoitotarpeen mukaan.

Karhunpesän päiväkoti

Karhunpesän päiväkoti toimii Pogostan alakoulun yhteydessä. Päiväkodissa toimii perusopetuksen alainen esikoulu. Esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoito tapahtuu samoissa tiloissa. Koulun asuntolan tiloissa, Karhunpesän tiloissa ja läheisen rivitalon huoneistossa on koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, joka on perusopetuslain alaista toimintaa, jonka järjestämisestä Ilomantsissa vastaa päivähoito. Toiminnan koordinaattorina toimii päivähoidon johtaja.
Koululaisten toimintaa järjestetään ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille sekä peruskouluikäisille erityisluokkien oppilaille. Karhunpesän päiväkodissa toimii avoin päiväkoti.
Päiväkodin toimintaa ohjaa varhaiskasvatussuunnitelman lisäksi Ilomantsin kunnan esiopetussuunnitelma ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma. Avoimen päiväkodin toiminnassa on oma toimintamalli.
Karhunpesän päiväkodissa henkilöstön mitoitus suhteessa lapsimäärään on päivähoitoasetuksen mukainen ja koululaisten toiminnan osalta noudatetaan perusopetuslakia.

Päiväkotihenkilöstö

Ilomantsin päiväkodeissa työskentelee :

- päivähoidon johtaja
- lastentarhanopettajia
- päivähoitajia ja lähihoitajia
- perhepäivähoitajia

4.4.3. Lastenhoidontuki

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluu Kelan maksama ja päivähoidon talousarvioon sisältyvä *lastenhoidon tuki* kotona alle 3-vuotiaita lapsia hoitavalle perheelle ja *yksityisen hoidon tuki* lapsiaan kunnan valvomassa yksityisessä hoidossa hoidattavalle perheelle sekä *osittainen hoitotuki* työaikaansa lasten hoidon vuoksi lyhentävälle alle 3-vuotiaan ja 1 – 2 luokkalaisen vanhemmalle. Lastenhoidon tuki on vaihtoehto kunnalliselle päivähoidolle, eikä niitä voi saada yhtäaikaisesti.

Ilomantsissa on otettu käyttöön 1.1.2009 harkinnanvarainen yksityisen hoidon tuki. Tukea voidaan maksaa pitkien välimatkojen kylillä asuvien alle kouluikäisten lasten yksityisen hoidon järjestämiseksi. Tuen myöntämisestä päättää päivähoidon johtaja.

4.4. 4. Avoimet palvelut

Parkkihoito

Vanhemmilla on mahdollisuus ostaa tilapäistä hoitoa Ilomantsin päiväkodeista 5 päivää kuukaudessa tilapäisesti (esim. lapsen sairaus tai vapaapäivä) vapaana olevalta hoitopaikalta. Hoidon voi varata päiväkodeista.

Avoin päiväkoti

Avoin päiväkoti toimii Karhunpesän päiväkodissa kolmena päivänä viikossa kaksi tuntia kerrallaan. Vanhemmat ovat toiminnassa mukana. Avoimen päiväkodin toiminnalla on toimintamallinsa, Ilomantsin avoimen päiväkodin toimintamalli. Toimintaan osallistuminen on maksutonta.

4.4.5. Esiopetus

Ilomantsissa esiopetus on koulun toimintaa. Esiopetusta voidaan antaa erityistapauksissa myös Kanteleen päiväkodissa.

ESIOPETUS

Pogostan koulu
esikoulu

Kyläkoulut

- Iknonvaara
- Hattuvaara
- Lylykoski

4.4.6. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on opetuslain alaista toimintaa ja Ilomantsissa toiminnasta vastaa päivähoito. Toimintaa järjestetään Karhunpesän päiväkodissa. Toiminnassa ovat mukana peruskoulun 1 – 2 luokkalaiset sekä peruskouluikäiset erityisluokkien lapset. Toimintaa on koulun toimintapäivinä ja toiminnalle on laadittu oma suunnitelmansa; Ilomantsin koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintasuunnitelma.

4.4.7. Leikki- ja hoitovälinelainaamo

Jokaisen yksikön talousarvioon varatuilla määrärahoilla lainaamoon hankitaan leikki- ja hoitovälineistöä, josta ne on lainattavissa kunnallisen päivähoidon, perhepäivähoidon ja päiväkotien käyttöön. Tilat ovat kunnanviraston ala-kerrassa. Lainaustoiminta noudattelee vanhaa kunnallisen kirjaston lainaussysteemiä ilman atk-laitteistoa. Lainaamolla on tietyt aukioloajat ja sen toiminnasta huolehtii yksi perhepäivähoitaja.

5. ILOMANTSILAISEN VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMINEN

Varhaiskasvatuksen tavoitteena: Hyvinvoiva lapsi

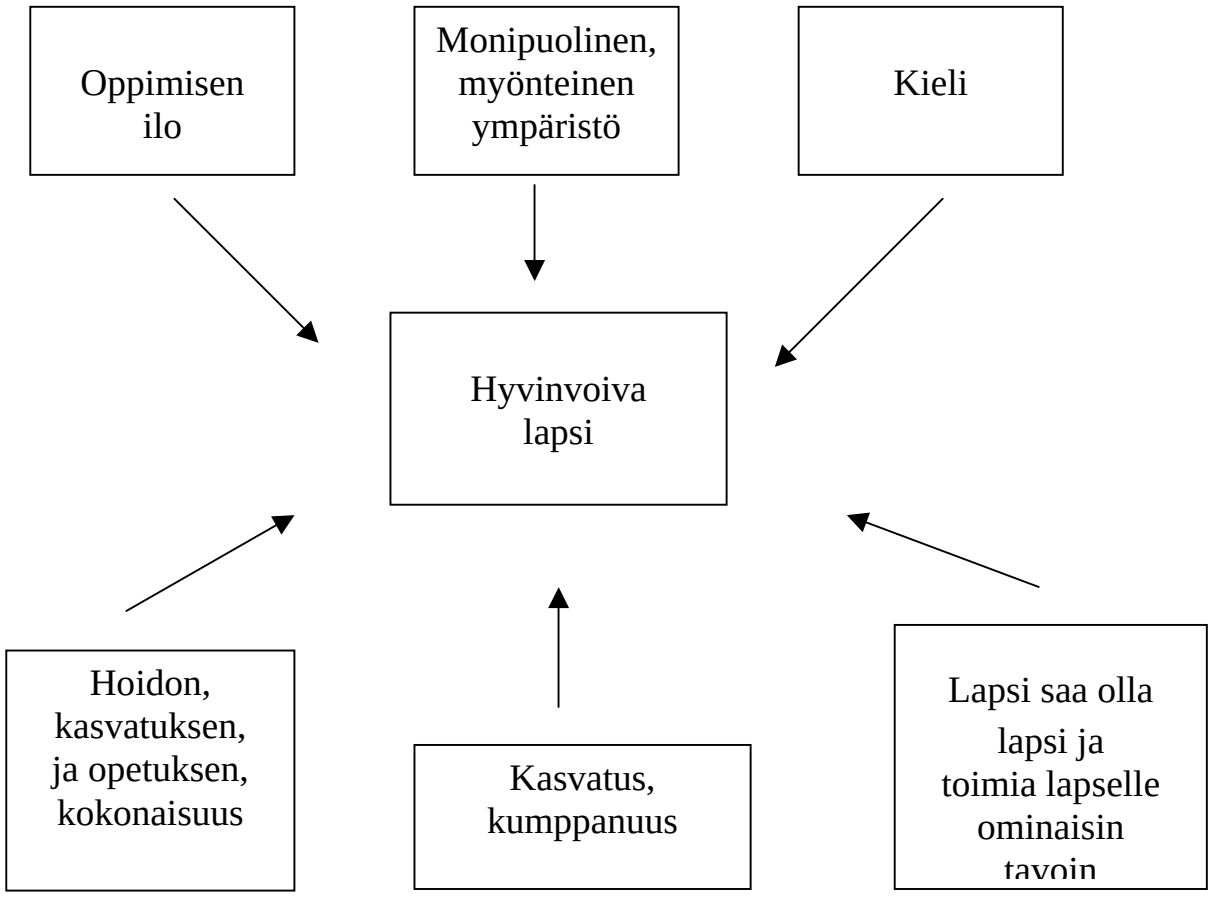

5.1. OPPIMISEN ILO

”Lapsella on oikeus oppia lapsen lailla.
Lapsi oppii tavallaan ystävien kanssa; kyselee, koskettelee, kuuntelee, katselee, tutkii, leikkii, liikkuu riemuitsee, pettyykin välillä.
Aikuinen tukee ja kannustaa.
Annamme lapsen oppia lapsen lailla.”

Tavoitteena:

- innostus ja rohkeus kohdata luovasti uusia oppimisen haasteita
- lapsi omaksuu perustaitoja ja tietoja ja valmiuksia eri alueilla ikänsä edellytyksensä mukaisesti.

Edellyttää:

- turvallisia ihmissuhteita
- herkkyyttä lapsen tunteille ja lapsen kuuntelemiselle
- mahdollisuutta lapselle tehdä aloitteita ja valintoja, tutkia ja tehdä johtopäätöksiä ja ilmaista ajatuksia.

Aikuisen tehtävänä on:

- kannustaa
- rohkaista
- tarjota elämyksiä ja kokemuksia

lasta kannustavassa ilmapiirissä.

Monipuolinen, myönteinen ympäristö

Varhaiskasvatusympäristö muodostuu fyysisten, psyykkisten ja sosiaalisten tekijöiden kokonaisuudesta.

Fyysiset tekijät:

- tilojen ja ympäristön turvallisuus
- ympäristön viihtyisyys
- ravitseva ja terveellinen ruoka
- riittävä lepo
- monipuolinen liikunta
- ulkoilu
- puhtaus
- koskemattomuus
- selkeä, mutta joustava päivärytmi

Psyykkiset tekijät

- iloinen, avoin, hyväksyvä ilmapiiri

- kuulluksi tuleminen ja vapaus valintoihin
- positiivinen palaute
- rohkaisu
- lupa näyttää tunteita

Sosiaaliset tekijät:

- leikkiminen
- turvalliset ihmissuhteet
- vertausseura – kaverit
- yhdessä toimiminen
- toisten huomioon ottaminen
- yhteiset säännöt ja niihin sitoutuminen

Ilomantsin varhaiskasvatuksessa fyysisestä turvallisuudesta huolehditaan mm. pitämällä kiinteistö ja piha-alueet sekä hoitovälineet ja leikkivälineet kunnossa. Huolehditaan, että koulutettua henkilökuntaa on riittävästi suhteessa lapsimäärään.

Lapsen riittävästä levosta, ulkoilusta, pukeutumisesta ja hygieniasta huolehditaan yksilöllisesti. Sopivasta ja ravitsevasta ruuasta vastaa kunnan ruokahuolto ja perhepäivähoidossa noudatetaan samaa 6 viikon ruokalistaa kuin Ilomantsin kouluissa ja päiväkodeissa.

Lasten koskemattomuus on ehdoton asia, varhaiskasvatushenkilöstöltä vaaditaan työhön tultaessa puhdas rikosrekisteri. Tupakoiminen on kielletty tiloissa, joissa lapsia hoidetaan sekä hoitopaikkojen piha-alueilla. Lasta kannustetaan, rohkaistaan ja tarjotaan elämyksiä ja kokemuksia lasta arvostavassa ilmapiirissä.

Lapsen yksilöllisiin tarpeisiin sitoudutaan kasvatuskumppanuudessa vanhempien kanssa tehtävän lapsen omassa varhaiskasvatussuunnitelmassa.

Leikille annetaan hoitopäivän aikana paljon tilaa. Rajat ja rakkaus pidetään tasapainossa. Lapsen hoidolle annetaan jatkuvuutta mm. pyrkimällä järjestämään perhepäivähoidon varahoito mahdollisimman usein samaan paikkaan, välttämällä turhia hoitopaikka ja henkilöstö vaihdoksia, antamalla mahdollisuus väliaikaiseen hoidon irtisanomiseen (1 – 3 kk) menettämättä hoitopaikkaa.

5.2. KIELI

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen kielen kehitystä siten, että lapselle kehittyy kielen hallintaan liittyvät valmiudet.

Tavoitteena on, että lapsi

- kuuntelemisen
- puhumisen
- vuorovaikutustaitojen
- leikin
- ilmaisun
- kirjallisuuden
- kirjoittamisen
- lukemisen kautta

harjaantuu hallitsemaan kielen.

Ilomantsin varhaiskasvatuksessa tuetaan lapsen kielen kehitystä kiireettömällä yhdessäololla, korostamalla leikin merkitystä hoitopäivässä, tarinoilla, saduilla, loruilla, monipuolisella lastenkirjallisuudella, lauluilla, teatterilla ja muulla lastenkulttuurilla.

Lapsen puheen kehitystä tuetaan kieliryhmillä, jotka toimivat päiväkodeissa. Tarvittaessa puheita tuetaan viittomilla tai kuvakielellä. Vieraskielisten lasten päivähoitoa ja suomen kielen oppimista tuetaan kaksikielisen henkilöstön tilapäisellä palkkaamisella tai tulkkipalvelulla.

5.3. HOIDON, KASVATUKSEN JA OPETUKSEN KOKONAISUUS

Varhaiskasvatus on kokonaisuus, jossa hoito, kasvatus ja opetus nivoutuvat kokonaisuudeksi. Alueet painottuvat eri tavoin eri-ikäisillä lapsilla ja niiden merkitys vaihtelee erilaisissa tilanteissa.

Hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus sisältää

- hyvän perushoidon
- selkeän, mutta joustavan päivärytmin
- mahdollisuuden monipuolisiin vuorovaikutustilanteisiin
- suunnitellun, ikä- ja kehitystasoa vastaavan tavoitteellisen toiminnan ja jatkumon esiopetukseen
- kasvatuskumppanuuden hoitohenkilöstön ja vanhempien välillä
- yhteistyön neuvolan, esiopetuksen ja perusopetuksen sekä muiden yhteistyökumppaneiden välillä

”Jokainen perushoitotilanne on samalla kasvatus- ja opetustilanne.”

5.4. LAPSI SAA OLLA LAPSI JA TOIMIA LAPSELLE OMINAISIN TAVOIN

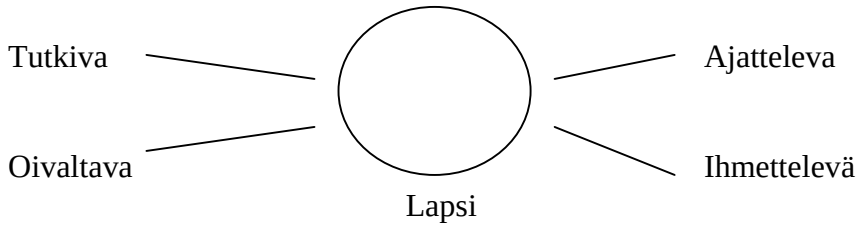

”Toimiessaan lapselle ominaisin tavoin lapsi ilmentää ajatuksiaan ja tunteitaan.”

Lapselle ominaiset tavat toimia

- leikkiminen
- liikkuminen
- tutkiminen
- taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen

5.4.1. Leikkiminen

Leikkiessään lapset jäljittelevät näkemäänsä ja kuulemaansa sekä luovat uutta. Leikki on ajatustoimintaa, ongelmanratkaisua, kokemusten erittelyä. Leikki on tärkein oppimista edeltävä toiminta. Lapsi leikkii sitä, mitä on juuri oppinut tai parhaillaan oppimassa.

Leikissä keskeistä on liikkuminen kielen, puheen, ajattelun ja mielikuvituksen, keskittymisen ja sosiaalisten suhteiden kehittyminen.

Leikin olemukselle tyypillistä on
- vapaa-ehtoisuus
- spontaanisuus
- keskittyminen toimintaan (ei tulokseen)
- positiivinen tunnetila
- miellyttävyys
- nautittavuus

Lapsen leikin tukeminen vaatii aikuiselta huolellista havainnointia ja kykyä eritellä leikkitilanteita. Leikki tarvitsee vapautta, mutta myös välitöntä ja välillistä ohjausta. Ohjauksen tavoitteena on leikkisisältöjen monipuolistaminen.

Leikin välitön ohjaus
- kielellinen, hienovarainen, lapselle kysymyksiä asettava ohjaus
- esimerkkileikki
- mukana leikkiminen

Leikin välillinen ohjaus
- sadut, retket, elämykset, kokemukset
- leikkiä varten, ajan, tilan, välineiden varaaminen
- leikkikaverin, -ryhmän valinta
- lasten toimintaympäristöön ja sen antamiin kokemuksiin vaikuttaminen
- riittävä leikkiaika ja –rauha
- mahdollisuus leikin loppuun viemiseen
- mahdollisuus leikin jatkamiseen ja laajentamiseen

Ilomantsin varhaiskasvatuksessa luodaan puitteet leikin eri lajeille mm. monipuolisella leikkivälineistöllä, jota on lainattavissa kunnan leikki- ja hoitovälinelainaamosta. Kunnassamme annetaan aikaa lasten leikeille.

Luovat leikit:
- esinetoimintaleikki
- omien liikkeiden leikkivä kokeilu
- rakenteluleikki
- roolileikki
- näytelmäleikit
- nukketeatteri

Sääntöleikit:

- liikuntaleikit
- perinneleikit
- laululeikit
- lattialeikit
- didaktiset leikit ja pelit

5.4.2. Liikkuminen

Päivittäinen liikkuminen on hyvinvoinnin ja terveyden perusta. Liikkuessaan lapsi tutustuu itseensä, toisiin ihmisiin ja ympäristöön. Tietoisuus omasta kehosta ja sen hallinnasta luo pohjan terveelle itsetunnolle.

Ilomantsin varhaiskasvatuksessa annetaan lapsille mahdollisuus päivittäiseen monipuoliseen liikuntaan hyödyntäen sisätiloja, piha-alueita, urheilutiloja ja –alueita, ja ennen kaikkea puhdasta, rikasta luontoamme eri vuoden aikoina. Lapset tutustutetaan liikunnan eri lajeihin ja välineisiin, opastetaan oikeanlaiseen liikuntapukeutumiseen, lapsille kerrotaan terveistä elämäntavoista ja niiden merkityksestä. Lasta kannustetaan iloitsemaan ja nauttimaan omasta suorituksestaan, ryhmässä tapahtuvasta liikunnasta sekä toisen lapsen onnistumisesta.

5.4.3. Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen

Taiteelliset peruskokemukset syntyvät lapsen saadessa tutustua ja osallistua musiikkiin, kuvalliseen, taiteelliseen ja draamalliseen toimintaan, erilaisiin kädentaitoihin sekä kirjallisuuteen. Taidetta tekevän ja kokevan lapsen maailmassa on oppimisen iloa, taiteellista draamaa, muotoja, ääniä, värejä, tuoksuja, tuntemuksia ja eri aistialueiden kokemusten yhdistelmiä. Lapsi nauttii taiteesta, taidoista ja ilmaisusta yksin ja ryhmässä. Tämä kehittää häntä niin yksilönä kuin ryhmän jäsenenä.

Ilomantsin varhaiskasvatuksessa lapselle annetaan mahdollisuus päivittäin kokea ja osallistua taiteen eri lajeihin. Lasta tutustutetaan ja ohjataan, mutta lapsen omalle mielikuvitukselle ja luovuudelle annetaan tilaa, aikaa ja rauhaa. Aikuinen kannustaa, rohkaisee ja arvostaa lapsen luovuutta, mm. antamalla lapselle mahdollisuuksia esiintyä ja esitellä tuotoksiaan. Lapsella tulee olla mahdollisuus esim. maalata, piirtää, soittaa, laulaa, rakentaa, näytellä, tanssia, nikkaroida, askarrella, ommella, kuunnella ja keksiä satuja ja runoja.

Kunnassa varataan riittävät määrärahat materiaalien hankintaan sekä määrärahaa erilaisten taiteilijoiden konsertteihin ja teatteriesityksiin. Yhteistyötä sivistystoimen kanssa jatketaan mm. yhteisten esitysten osalta. Lisäksi hyödynnetään oman kunnan näyttelyitä ja esiintyjiä ja harrastajia. Henkilöstön koulutukseen varataan rahaa ja hyödynnetään ns. omaa osaamista järjestämällä koulutusiltoja, jossa kouluttaja on omaa henkilöstöä.

5.4.4. Tutkiminen

Lapsi on luontaisesti utelias itseään, toisia ja ympäröivää maailmaa kohtaan. Tutkiessaan lapsi tyydyttää uteliaisuuttaan ja kokee osallisuutta ympärillä olevaan maailmaan ja yhteisöön. Yrityksen, erehdyksen ja oivaltamisen kokemukset ylläpitävät ja vahvistavat lapsen oppimisen iloa.

Ilomantsin varhaiskasvatuksessa lapselle annetaan aikaa ja rauhaa ihmettelyyn, pohdintaan ja kysymyksiin. Hoiva-, kasvatus- ja opetustilanteissa lasta innostetaan ja kannustetaan uusiin oivalluksiin ja kokemusten laajentamiseen lapsen kanssa yhdessä tutkien ja oppien. Lapsen käyttöön tarjotaan erilaisia lasten mielenkiintoa herättäviä materiaaleja ja välineitä. Ilomantsissa hyödynnetään erityisesti piha-alueita, lähiympäristöä ja luontoa sekä luonnon ilmiöitä. Lapsille annetaan mahdollisuus omakohtaisiin elämyksiin, kokemuksiin ja tutkimuksiin luontoretkillä. Havainnoidaan eläimiä, kasveja ja luonnonmuutoksia; samalla opetellaan kunnioittamaan ja vaalimaan luontoa.

6. VARHAISKASVATUKSEN SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIOT

Varhaiskasvatuksen sisällölliset orientaatiot = tapa hahmottaa maailmaa.
Tavoitteena on sellaisten välineiden ja valmiuksien hankinnan aloittaminen, joiden avulla lapsi vähitellen pystyy perehtymään, ymmärtämään ja kokemaan ympäröivän maailman ilmiöitä. Varhaiskasvatuksessa lapsi ei opiskele eikä suorita eri orientaatioiden sisältöjä tai oppiaineita eikä lapselle aseteta suoriutumisvaatimuksia.

Lapsen hoitopäivän toiminnat sisältävät erilaisia orientaatioita. Ne ovat kehyksenä hoitohenkilöstölle hoitopäivän sisällön suunnittelussa. Hyvin rakennetussa päivässä orientaatiot elävät perushoitotilanteissakin. Kieli on vuorovaikutuksen väline kaikissa orientaatioissa. Mahdollisimman hyvällä, tarkalla ja rikkaalla kielen käytöllä avataan uusia käsitteitä lapsille.

6.1. MATEMAATTINEN ORIENTAATIO

- kehittää matemaattista ajattelua ja ymmärtämistä
- varhaiskasvatuksessa matemaattinen tapa hahmottaa maailmaa on leikinomaista
    - vertaamista
    - päättelemistä
    - laskemista

arkielämän tilanteissa lapselle tuttujen, kiinnostavien materiaalien, esineiden ja välineiden avulla

6.2. LUONNONTIETEELLINEN ORIENTAATIO

- havainnoidaan, tutkitaan ja kokeillaan luonnon ilmiöitä
- perehdytään syy – seuraustyyppisiin vaikutuksiin

6.3. HISTORIALLIS-YHTEISKUNNALLINEN ORIENTAATIO

- rakennetaan yhdessä lasten kanssa kuvaa menneisyydestä siitä kertovien esineiden ja dokumenttien avulla
- avataan lapsille näkökulmia menneisiin tapahtumiin mm. tutustumalla vanhempiin ihmisiin ja vanhempien lapsuuteen
- tutustutaan lähiympäristöön ja Ilomantsin kulttuuriin, kotiseutukohteisiin ja nähtävyyksiin sekä ilomantsilaiseen nykypäivään

6.4. ESTEETTINEN ORIENTAATIO

- olennaista on elämyksellisyys, kokemuksellisuus ja tunteet

- se on kuulemista, tuntemista, kuvittelua, kunnioitusta, kauneuden, harmonian, melodian, rytmin ja tyylin havaitsemista luonnossa ja muussa ympäristössä
- esteettisen kokemisen kautta lapsen arvostukset, asennoituminen ja näkemykset alkavat hahmottua

6.5. EETTINEN ORIENTAATIO

- Olennaista on arvo- ja normimaailman hahmottaminen.
- Pohditaan arkipäivän tilanteissa, ottaen huomioon lasten kehitystason
  - oikeaa – väärää
  - hyvää – pahaa
  - totuutta – valhetta
  - oikeudenmukaisuutta
  - tasa-arvoa
  - kunnioitusta
  - vapautta
  - pelkoa
  - ahdistusta
  - syyllisyyttä

- tavoitteena on lapsen myönteisen minäkuvan ja itseluottamuksen tukeminen
- aikuinen tukee lasta eettisten kysymysten pohdinnassa ja oman toiminnan arvioinnissa
- suomalaisen ja ilomantsilaisen kulttuurin vaaliminen ja välittäminen lapselle
- sisältönä on mm. keskustelut, yhteiset säännöt ja sopimukset ongelmien ja riitojen rakentavat ratkaisut, tapakasvatus, roolileikit ja joukkuepelit

6.6. USKONNOLLIS-KATSOMUKSELLINEN ORIENTAATIO

- lapselle annetaan mahdollisuus hiljaisuuteen ja ihmettelyyn, kyselyyn ja pohdintaan
- lapsen ja perheen näkemyksiä kunnioitetaan ja vanhemmilta on oltava suostumus lapsen osallistumiseen uskonnollis- – katsomukselliseen toimintaan.

7.VARHAISKASVATUKSEN SISÄLLÖLLISTEN ORIENTAATIOIDEN JATKUMO ESIOPETUSSUUNNITELMAAN

Varhaiskasvatus Orientaatio	Esiopetus Sisältöalue
matemaattinen orientaatio	matemaattinen sisältöalue
luonnontieteellinen orientaatio	ympäristö- ja luonnontieto
	terveyden fyysisen ja motorisen kehittymisen sisältöalueet

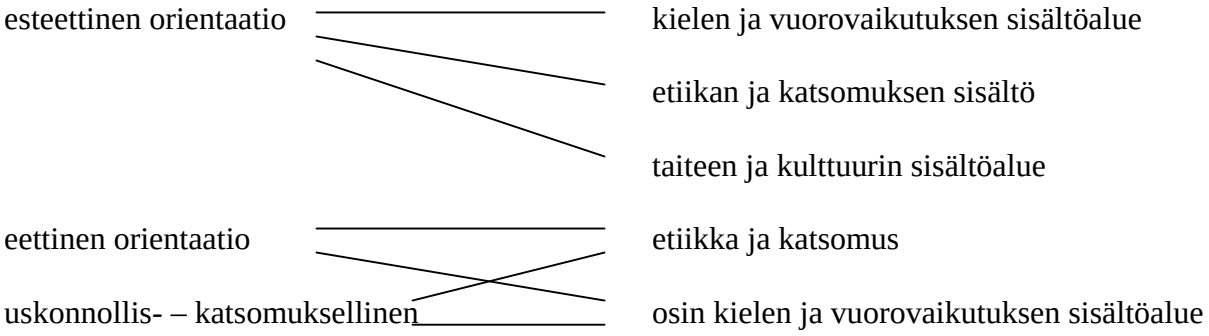

Ilomantsin varhaiskasvatuksessa toiminnan sisällöllinen jatkumo on varmistettu tekemällä päivähoidon sisällöllisen toiminnan kausisuunnitelma Ilomansin esiopetuksen suunnitelmasta varhaiskasvatukseen soveltuvana versiona.

8. KASVATUSKUMPPANUUS

Kasvatuskumppanuus on vanhempien ja henkilöstön tietoista sitoutumista toimimaan yhdessä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseksi.

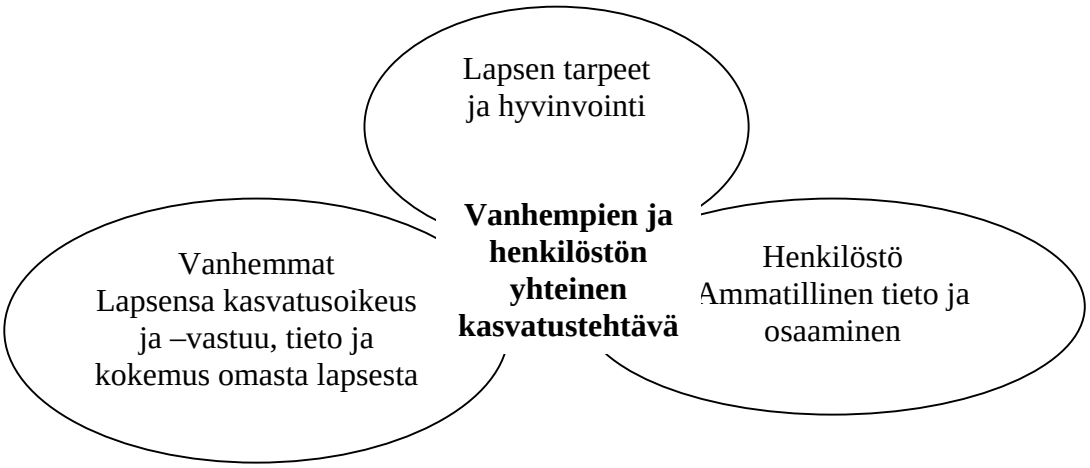

Edellyttää:

- luottamusta
- tasavertaisuutta
- toistensa kunnioittamista

Kasvatuskumppanuuden muodot Ilomantsissa

- vanhemmat ja henkilöstö laativat yhdessä lapsen oman varhaiskasvatussuunnitelman hoitosuhteen alussa, jatkossa suunnitelmaa päivitetään yhdessä syksyisin ja keväisin
- avainasemassa ovat päivittäiset keskustelut ja tiedon vaihto lapsen asioista lapsen hoitoon tullessa ja hoidosta lähtiessä
- tiivis yhteydenpito lapsen omahoitajan kanssa

- vanhempainillat, juhlat, retket ja tapahtumat
- toiminnan suunnittelusta vastaa henkilöstö, mutta vanhemmilla on mahdollisuus esittää toiveita, ideoita ja palautetta
- toiminnasta tiedotetaan varhaiskasvatussuunnitelmassa kausisuunnitelmin, viikkosuunnitelmin ja päiväsuunnitelmin hoitopaikan ilmoitustaululla

Kasvatuskumppanuus

- varhaiskasvatussuunnitelma jaetaan jokaisen lapsen kotiin
- vanhemmat ja lapset arvioivat varhaiskasvatuspalveluja ja toimintaa joka toinen vuosi tehtävällä arviointikyselyllä (liitteenä)
- vanhemmilla on vanhempien edustajat varhaiskasvatuksen seurantaryhmässä

9. ERITYISEN TUEN TARVE

= Lapsen erityisen tuen tarpeen vanhempien ja henkilöstön havaintojen yhteinen tarkastelu tai aiemmin esim. neuvolakäynneillä todettu tuen tarve.

Lapsi on erityisen tuen tarpeessa, kun

- lapsi tarvitsee lastensuojelun tukitoimia
- lapsella on jokin vamma tai pitkäaikaissairaus
- lapsen kehityksessä on erityisiä haasteita
    - kielen ja kommunikaation alueella
    - tarkkaavaisuuden alueella
    - tunne-elämän tai sosiaalisen kasvun alueella
    - kognitiivisella alueella

Tuen arvioinnin tueksi tarvitaan tarkoituksenmukainen asiantuntijan lausunto, mutta lapselle tarpeelliset tukitoimet aloitetaan heti, kun tuen tarve on tullut ilmi. Tuesta ja tukimuodoista sovitaan vanhempien kassa lapsen omassa varhaiskasvatussuunnitelmassa. Suunnitelmaan kirjataan miten yksilöllinen ohjaus ja varhaiskasvatus sovitetaan yhteen ja mitä muutoksia kasvatuksellisessa toiminnassa ja fyysisessä ympäristössä toteutetaan. Suunnitelmaan kirjataan myös mahdolliset yhteistyötahot ja asiantuntijat, jotka tukevat lapsen varhaiskasvatusta kasvatushenkilöstön lisäksi sekä heidän tehtävänsä ja vastuuhenkilö erityisen tuen asioissa.

10. TUKIPALVELUT JA VERKOSTOYHTEISTYÖ ILOMANTSIN VARHAISKASVATUKSESSA

Ilomantsin päivähoito tekee tiivistä yhteistyötä lastenneuvolan kanssa mm. lapsen oman varhaiskasvatussuunnitelman II-osan pohjalta voidaan vanhempien kanssa yhdessä täyttää III-osa, joka on neuvolaan vuositarkastukseen lapsen mukana lähtevä tietopaketti lapsesta, lapsen kehityksestä, vahvuuksista, tarpeista ja mielenkiinnon kohteista. Neuvolan lisäksi muita tukipalveluja tarjoavat :

- kuntoutusohjaaja
- toimintaterapia
- konsultoiva erityisopettaja
- psykologit
- puheterapeutti

- perhetyöntekijät
- sosiaalityöntekijät

Edellä mainittujen yhteistyötahojen lisäksi tiivistä yhteistyötä tehdään oman kunnan muiden hallintokuntien, seurakuntien ja järjestöjen (MLL) kanssa.

11. ERI KULTTUURI- JA KIELITAUSTAISET LAPSET VARHAISKASVATUKSESSA

- saamelaiset
- romanit
- viittomakieliset
- maahanmuuttajat

Varhaiskasvatus järjestetään tavallisten varhaiskasvatuspalvelujen yhteydessä siten, että lapsi kuuluu lapsiryhmään ja hänen sosiaalisia kontakteja tuetaan. Lapsen kulttuurista taustaa kunnioitetaan ja äidinkieli huomioidaan. Varhaiskasvatushenkilöstöä on koulutettu viittomakielitaitoisiksi ja tarvittaessa käytetään tulkkia tai kaksikielistä työvoimaa.

Maahanmuuttajalasten varhaiskasvatuksella edistetään lasten kotouttamista. Vastuu lapsen oman äidinkielen ja kulttuurin säilyttämisestä ja kehittämisestä on ensisijaisesti perheellä.

12. TURVALLISUUSSUUNNITELMAT

Jokaiseen varhaiskasvatusyksikköön on laadittu turvallisuussuunnitelma, joka tulee päivittää vuosittain. Turvallisuussuunnitelma tulee olla henkilöstön perehdyttämiskansiossa ja jokaisen työntekijän on tutustuttava siihen. Turvallisuussuunnitelma tulee olla päivitettynä yksikön varhaiskasvatussuunnitelman liitteenä.

13. YKSIKÖN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAT

Ilomantsissa on laadittu Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta päivähoitoyksiköihin varhaiskasvatussuunnitelmat. Suunnitelmat on laadittu Kanteleen päiväkotiin, Karhunpesän päiväkotiin (ottaen huomioon esiopetussuunnitelman ja koululaisten aamu- ja iltapäiväsuunnitelman) sekä perhepäivähoitoon. Perhepäivähoidon suunnitelma on yhteinen kaikissa perhepäivähoidon eri muodoissa.

Yksikköjen varhaiskasvatussuunnitelmat päivitetään elokuussa uuden toimintakauden alussa ja suunnitelma jaetaan yksikön perheille.

Yksikön suunnitelman sisältö:

- yksikön esittely
- henkilöstön esittely
- ominaispiirteet
- toiminta-ajatus
- arvot
- toimintatavat
- toiminnan tavoitteet, toiminnan suunnitelmat

- toiminnan arviointi
- lapsen erityistuen tarve
- lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma ja arviointi
- kasvatuskumppanuus
- yhteistyö
- liitteenä päivitetty turvallisuussuunnitelma

14. LAPSEN OMA VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Jokaiselle päivähoidossa olevalle lapselle laaditaan lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma, joka on liitteenä. Suunnitelma on kolmiosainen, osa 1 laaditaan hoitosuhteen alussa ja osa 2 noin kuukauden kuluttua hoidon alkamisesta. Osa 2 päivitetään jatkossa aina syksyisin. Kakkososasta voidaan vanhempien suostumuksella lähettää kopio neuvolaan ja esikouluun. Osa 3 on kaavake, jolla neuvola voi lähettää tietoja lapsesta päivähoitoon.

15. VARHAISKASVATUKSEN ARVIOINTI, SEURANTA JA KEHITTÄMINEN

Ilomantsin varhaiskasvatussuunnitelman ja yksiköitten varhaiskasvatussuunnitelmien toteutumista arvioidaan liitteenä olevilla kyselyllä joka toinen vuosi. Kyselyn yhteenvedon pohjalta varhaiskasvatusseurantaryhmä antaa lausuntonsa päivähoidolle toimintatavoitteista ja kehittämissuunnitelmista.
Lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma tarkistetaan 1-2 kertaa toimintakauden aikana. Tarkistuksessa sovitaan vanhempien kanssa uudet tavoitteet ja arvioidaan entisten toteutumista.

Henkilöstö arvioi omaa toimintaansa, toimintasuunnitelmien toteutumista päivittäin ja viikoittain kirjaten arvioinnit paperille. Arvioita käytetään uusien suunnitelmien pohjana.

Varhaiskasvatuksen strategiaa, tavoitteita ja niiden toteutumista seurataan toimintakertomuksessa 1 – 2 vuodessa.

Varhaiskasvatusseurantaryhmän jäsenet: Sivistysjohtaja, lautakunnan edustaja, päivähoidon johtaja, kaksi vanhempien edustajaa ja yksi työntekijöiden edustaja jokaisesta yksiköstä.